

۲۰۱۴/۰۱/۲۵

نظر محمد مطمئن

د طلوع ټلويزون او بناغلي کرزي د پلويانو ترمنځ جگړه

لینن ویلي وو چې مور هغو مطبوعاتو ته عقیده لرو چې د کمونست گوند له خوا اداره کیږي اوس هم د ازادې څخه د بیان په نوم، د ډیموکراسي او مدني حقونو تر نامه لاندې زموږ د هیواد مطبوعات ځانگړو کړيو او ځانگړو هیوادونو د ځانگړو شبکو له خوا اداره کیږي، ځیني یې د امریکا او غرب په گټه، ځیني یې د ایران او اهل تشیع په گټه، ځیني یې د پاکستان په گټه او کم شمیر یې د هند او روسیې په گټه تبلیغات او خپروني لري.

په ۲۰۰۹ ز کال کې میرمن کلین بناغلي ولسمشر کرزي ته د امریکا د حکومت پیغام ورساوو چې امریکا بناغلي قسیم فهیم د ولسمشر د لومړي مرستیال په توگه نه شي منلای، دا ډول جنرال عبدالرشید دوستم هم امریکا نور نه شي زغملای چې په افغان حکومت کې د واک څښتن وي

کله چې په ۲۰۰۹ ز کال کې ټاکنې د بناغلي ولسمشر کرزي په گټه اعلان شوي او لومړی مرستیال یې بناغلي قسیم فهیم وټاکل شو، د بناغلي اوباما له خوا بیا ځل پیغام ورته ورسیدی چې زما په دوره کې بناغلي قسیم فهیم او رشید دوستم امریکا ته نه شي راتلای او هیڅکله به د امریکا ویزه دوی ترلاسه نه کړي.

له همدې امله وو چې بناغلي فهیم د زړه د تداوي له پاره کلونه وړاندې جرمني ته ولاړی، او بیا یې د مرگ اواز ه ځینو رسنیو خپره کړه، فکر کیږي چې دهغه د مرگ اواز به هم ځینو ځانگړو رسنیو په هغه وخت کې د پلان له مخې خپره کړي وه.

ځیني راپورونه وايي چې اوسمهال بیا بناغلي قسیم فهیم د صحي ستونزو له امله جرمني ته تللی دی. ویل کیږي چې بناغلي ولسمشر کرزي او بناغلي فهیم بیا ځل هود کړی چې واک په خپل لاس کې وساتي.

په ۲۰۰۹ ز کال کې د ټاکنو پر مهال طلوع ټلويزون بیا هغه څه خپرول چې د بناغلي کرزي او بناغلي فهیم په گټه نه وو، او له دې مخکې هم د طلوع ټلويزون او افغان حکومت د ځینو ځانگړو ادارو تر منځ ستونزې پیداشوي وي، په هر وار طلوع ټلويزون گټندوی وو، او حکومت بایلونکی.

په ۲۰۰۷ ز کال کې د لوی څارنوال عبدالجبار ثابت او طلوع ټلويزون تر منځ ستونزه را پیداشوه، لوی څارنوال د ټلويزون د مشر د نیولو امر وکړ، دا ډول یې ځیني وسلوال هم طلوع ټلويزون ته واستول، ډیر ژر د امریکا د سفارت له خوا ثابت وپوهول شو چې داکار به یې په تاوان وي، هم هغسي هر څه پټ پاتي شول.

په ۲۰۰۲ ز کال کې یوه شمیر افغان روڼ آندی د امریکا متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزارت ته ورغلل، هلته یې د افغانستان او پاکستان د چارو کارپوه بناغلي ماروي Marvin Whbum سره ناسته درلودله، ویل کیږي چې ماروین له ډیر پخوا څخه د افغان جهاد پرمهال هم د افغانستان او پاکستان په چارو کې فعال وو، د امریکا د استخباراتو سړی وو، همدغه افغان ډلې ته یې ویلي وو چې مور غواړو په افغانستان کې بناغلي سعد محسني ته راديو فعاله کړو.

په ۲۰۰۳ ز کال کې د ارمان ایف ام په نوم راديو جوړه شوه چې ۲۴ ساعته خپروني یې درلودلې او په ټوله کې یې پر موسیقي زور و.

داچې د طالبانو حکومت نوی له منځه تللی وو، افراطي افغان ځوانانو به د روژې په مبارکه میاشت کې حتی د پشلمې پر وخت هم د همدغې راديو له سندرو څخه خوند اخیست، ویل کیږي چې په دغه کار سره بهرنیانو د طالبانو د هغه عمل عکس العمل بنودی چې ولي طالبانو موسیقي د خپل حکومت پر مهال بنده کړي وه.

په ۲۰۰۴ ز کال کې طلوع ټلويزون ازمايښتي خپروني پیل کړي، د انگلیس فیټر په وینا چې په لومړي ځل د طلوع ټلويزون اداري د USAID څخه څلور میلیونه ډالر ترلاسه کړل.

بناغلي ولسمشر کرزي څو ځله د طلوع ټلويزون د خپرونو اړوند خپل قهر او غصه ښکاره کړي ده، ولي نه دی توانیدلی چې پر یاد ټلويزون زور راولي، برعکس پر نورو ټلويزونو کله ناکله حکومت خپله خوښه او غوښتنه مني.

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

د طلوع ټلويزون يوه ځانگړنه دا هم ده چې ددغه ټلويزون مشران د نورو ټلويزونو د مشرانو په ډول معلوم نه دي، په عامو غونډو کې نه راڅرگنديږي، او دا ډول د طلوع ټلويزون څخه د خپل شهرت کار نه اخلي، داسې معلوميږي چې ډير ژور خلک دي.

د طلوع ټلويزون اوسنی تگلاره او خپروني داسې دي چې عام خلک يې نه شي تحليل کولای، او نه هم پري پوهيږي چې د دوی هدف څه دي؟ خو کاميابي يې په دې کې ده چې په هيواد کې دننه او له هيواده بهر ډير زيات ليدونکي لري.

اوسمهال طلوع ټلويزون د بناغلي کرزي ضد دي، د طالب او حکمتيار ضد دی، د نړيوالو قواوو طرفداري کوي، له هر ځای څخه راپور چمتو کوي، واليانو ته سپيني او ستغي خبرې کوي، ولايت په ولايت د ټاکنو پروگرامونه جوړوي

کلونه وړاندې کله چې بناغلي عبدالکريم خرم د اطلاعاتو او کلتور وزير ؤ، هڅه شوې وه چې طلوع ټلويزون په يو ډول د دولت تر کنترول لاندې راوستل او کمزوری شي، ځينو د رسنيو کارپوهانو نظر ورکړی وو چې په رسنيو د څار کميسون دي جوړ شي، په ټلويزونو او رسنيو به څارنه کوي، د دې کار له پاره ځانگړې فورمه چمتو شوه چې د هرې رسنۍ څخه يې تگلاره، تشکيلات، بودجه، خپل عوايد او د مرستې عوايدو د ثبت کولو غوښتنه کړي وه. د گردو ټلويزونو او رسنيو ادارو د اطلاعاتو کلتور وزارت ياده فورمه ډکه او ثبت کړه، لويې څارنوالي ته د رسنيو د معلوماتو فورمې وليږل شوې، يواځني ټلويزون چې فورمه يې ډکه نه کړه او نه يې د اطلاعاتو کلتور غوښتنو ته غاړه کښودله طلوع ټلويزون وو.

داسې معلوميږي چې له ډيره وخته د طلوع ټلويزون او کمزوري افغان حکومت تر منځ نا اعلان شوي جگړه پيل شوې وه

څه موده وړاندې ولسمشر کرزي د لويې څارنوالي څخه وغوښتل چې د طلوع ټلويزون هغه اعلان وځيرې چې د افغانستان او امريکا تر منځ د امنيتي تړون د ژر لاسليک کولو غوښتنه پکې له ولسمشر څخه شوې، او د اعلان خپرې پر طلوع ټلويزون بند کړي، طلوع ټلويزون د بناغلي ولسمشر له فرمان وروسته هم په دوامداره ډول هغه پخوانی اعلان نشر ته سپاری، افغان حکومت ته يې اخطار ورکړ که د ټلويزون پر اداره فشار راولي، طلوع ټلويزون به ډير نور پټ او دافغان حکومت اړوند اسناد څرگند کړي.

شونډې په دې اند دي چې طلوع ټلويزون د افغان حکومت د لوړ پوړو چارواکو اړوند هر ډول پټ اسناد په اساني سره تر لاسه کولای او نشر کولای شي.

همدا د پټو اسنادو خبره د بناغلي داؤد سلطان زوی په اړه هم کيږي، ويل کيږي چې کله دهغه نوم د ټاکنو کميسون په لومړي لسټ کې د ۱۳۹۳ ل کال نوماندو ولسمشرانو له لسټ څخه وايست، گواښ يې کړی وو که دده نوم په لسټ کې شامل نه شي، نو د ځينو نوماندانو او حتی د ولسمشر د نږدې کسانو اړوند به داسې پټ اسناد ښکاره کړي چې تر اوسه به خلکو نه وي ليدلي.

بناغلي داؤد سلطان زوی هم په طلوع ټلويزون کې کار کاوو، او هلته يې مهم سياسي پروگرام پر مخ وړی، له بهرنيانو سره يې نږدې کاري او سياسي اړيکې درلودلې، اوس چې طلوع ټلويزون هم ورته گواښ کړی، داسې معلوميږي چې د طلوع ټلويزون پټ اسناد په واک کې لري.

په غير مستقيم ډول د طلوع ټلويزون د کمزوري کيدو په موخه ځيني نور ټلويزونونه هم فعال شول، هغوی هڅه وکړه چې د طلوع ټلويزون تر سيوري لاندې راولي، يو وخت داسې هم وشول چې کابل نيوز ټلويزون ډير پرمختگ وکړی، ډير ليدونکي يې پيدا کړل او پرېمانه پيسې يې مصرف کړي، خو ونه توانيدل چې د طلوع ټلويزون مقابله وکړي، دا ډول ژوندون ټلويزون هم چې فکر کيدی ډير مسلکي به وي، او پرمختگ به وکړي، هغه هم هغه ډول چې د روڼ آندو تمه وه، ونه شوای کولای چې مينه وال او ليدونکي پيدا کړي.

شمشاد ټلويزون هم ښه دی ليدونکي لري، دغه اداره بيا هڅه کوي چې بيلانس وساتي، نه دامريکا سفارت خفه کړي او نه هم ولسمشر کرزي او دده ټيم خفه شي.

اريانا ټلويزون چې پرېمانه پيسې لري، په هيواد کې د نورو ټلويزون په پرتله زيات مصارف کوي، زياتي پيسې لگوي، د نامعلومو عواملو له امله نه دی توانيدلی چې طلوع او يک ټلويزونو ته ماتې ورکړي.

اوسمهال په کابل کې يواځيني ټلويزون چې د طلوع ټلويزون مقابله کوي، يک ټلويزون دی، له څه مودې راهيسې ډير فعال شوی، داسې فکر کيږي چې د طلوع او يک تگلاره به په لوی سر کې يوه وي.

د پاڼو شميره: له ۲ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د لپکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

شنونکې په دې آند دی چې د طلوع ټلويزون فلج کول د ښاغلي کرزي د واک د دوام په معنی ده، که طلوع ټلويزون له منځه ځي، د کرزي صاحب او د ده د کورنۍ او ټيم واک به د نورو پنځه کلونو له پاره هم غځول کيږي دا ډول د طلوع ټلويزون يوطرفه څيړنې او له بهرنيانو څخه په پټو سترگو ملاتړ، د امنيتي او دفاعي تړون د لاسليک له پاره له افراطه ډک نظرونه خپرول هم شنونکي د افغان ولس په گټه نه بولي.

د طلوع ټلويزون کمال په دې کې دی چې په هره سيمه او هر ځای کې خبريالان او راپور ورکونکي لري، تر ټولو ټلويزونو او رسنيو مخکې خبر خپروي، راپور په خپل وخت چمتو کوي، همدغه لامل دی چې که څوک غواړي يانه غواړي د طلوع ټلويزون خبرونه او پروگرامونه به ويني، او د ټلويزون کاميابي داده چې ليدونکي ولري.

د ولسمشر کرزي گډون د جنوري ۲۱مه ۲۰۱۴ د بيات د رسنيو د مرکز BMC او د آريانا نيوز د افتتاحيه مراسمو کې، د آريانا ټلويزون په اړه يې څرگندونې چې ملي گټو ته ژمن ټلويزون دی، هم د طلوع ټلويزون او افغان حکومت تر منځ د جگړې له امله گڼل کيږي.

ښاغلي کرزي چې په ډيرو غټو مراسمو کې هم دامنيتي ستونزو له امله گډون نه کوي، د بيات د رسنيو د مرکز او آريانا نيوز د پېل په مراسمو کې به يې په دې خاطر گډون کړی وي چې د خلکو پام د دغه ټلويزون ليدو، خبرونو، سياسي بحثونو او پروگرامونو ته راواړول شي.

که څه هم د بيات د رسنيو مرکز او آريانا ټلويزون هم د امريکا څخه سرچينه اخلي، طلوع ټلويزون هم د امريکا په مټ قوي شوی، بيا هم د لته هغه سوال دی چې ځينې امريکايان په افغانستان کې د جگړې د دوام طرفداره دي او ځينې امريکايان بيا غواړي چې په افغانستان کې د امريکا جگړه پای ومومي، جمهوري غوښتونکي د يو لوري او ډيموکراتان د بل لوري ننگه او حمايت کوي.

د طلوع ټلويزون اداره ډيره پراخه ده، په مختلفو نومونو ټلويزونونه، راډيوگانې او انټرنېټي سايتونه لري، د طلوع، طلوع نيوز، لمر، ارمان ايف ام، اراکوزيا ايف ام، ستاره افغان او په دوبي کې د زمزمه او فارسي ون په نوم د ټلويزون خپرونې د ايران له پاره لري.

د طلوع اداره غواړي چې عراق، ليبيا او مصر ته خپلې خپرونې وغځوي. ويل کيږي چې راتلونکي کال کې به عراق کې د طلوع ټلويزيون په څير چينل جوړ کړي او زياته برخه به يې خارجي سريالونه او د ستاره افغان موډل په څير برنامې ورته ډيزاين کړي.

امريکايي څيړونکي او د امريکا تگلاره جوړونکي د طلوع ادارې مشر سعد محسني د افغانستان د رسنيو پاچا بولي، وبه وينو چې ښاغلي بيات به يې مقابله وکولای شي که نه؟ افغان حکومت به د رسنيو د پاچا له پاره کوم سيال پيدا کړلای شي که نه؟

ډيري بې پرې شنونکي په دې آند دي چې د طلوع ټلويزون او ښاغلي ولسمشر کرزي د پلويانو ترمنځ جگړه د پرديو او د دوی د شخصي گټو له پاره ده، په ټوله کې يې زيان افغان ولس ته رسيږي.

پای

د پاڼو شميره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکني د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ